

FOTO: KEES JONKER

Zwarte Zwanen met kroost,
Schinkelbos, 31 maart 2008

In totaal betreft het 47 broedende soorten, waarvan 35 zeker (code 3) en 12 waarschijnlijk (code 2). Van negen soorten is éénmaal "broedverdacht" gedrag waargenomen: Fuut, Tafeleend, Wintertaling, Kluut, Bontbekplevier, Graspieper, Gele Kwikstaart, Roodborsttapuit en Pimpelmees. Broedgevallen hiervan lijken echter weinig waarschijnlijk.

Een zeker broedgeval van de Roodborsttapuit was er in 2002; er werd een volwassen vogel met voedsel in de bek gezien en op 21 mei werden naast het broedpaar twee jongen waargenomen. Voor een gebied van circa 60 ha bepaald niet slecht!

De top vier wordt gevormd door Fitis (27), Meerkoet (20), Kleine Karekiet (17) en Kievit (15). Merel, Rietzanger, Grasmus en Rietgors delen de vijfde plaats met 11 broedparen. Veelbelovende verschijningen zijn Kleine Plevier (3 in de plas-draszone), Veldleeuwrik (9) en Blauwborst (2).

Mogelijke ontwikkelingen Op basis van de gegevens en regelmatige bezoeken aan het gebied zouden we - met de nodige slag om de arm - enkele ontwikkelingen kunnen voorspellen. Sinds 2005 wordt de Baardman regelmatig waargenomen. Het wachten is op het eerste broedgeval naarmate de rietvelden "volwassener" worden. De Blauwborst had in de jaren 2006 en 2007 waarschijnlijk één of twee territoria; het Schinkelbos wordt steeds meer een "blauwborstbiotoop". Daardoor mag een toename van het aantal broedgevallen worden verwacht.

Broedden er in de eerste jaren nog minstens zes paren Grutto's, in 2006 waren dat er drie en in 2007 ontbrak de Grutto. Het lijkt erop dat het gebied, naarmate het meer verruigt, minder geschikt biotoop voor de Grutto zal zijn.

Het Schinkelbos is één van de weinige plekken in de wijde omgeving van Amsterdam waar de Veldleeuwrik nog broedt; hopelijk houdt-ie het vol. De enkele waarnemingen van de Roerdomp beloven wellicht meer voor de toekomst. Naarmate de verruiging van het gebied toeneemt en de bosgedeeltes ouder worden, zullen soorten als Fitis en Bosrietzanger enigszins afnemen en meer bosgebonden soorten toenemen.

Bronnen

Broedvogelinventarisatie Schinkelbos 2006. Jan van der Ben.
Broedvogels Schinkelbos 2006. Jeroen Brandjes (Bureau Waardenburg).
Van Dijk, A.J. 2004. Handleiding Broedvogel Monitoring Project (Broedvogelinventarisatie in proefvlakken). SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
Vogelwaarnemingen "Schinkelbos - Bosrandweg" en "Schinkelbos 2^e fase Grote Tocht" 2001-2008. www.waarneming.nl.
Waarnemingen 2002-2008. Amsterdams VogelNet en waarnemingenrubrieken De Gierzwaluw, Vogelwerkgroep Amsterdam.

Ontheffing verstoring ganzen Schiphol

Jan van der Ben

FOTO: ROBERT HEEMSKERK

Ook de Kolgans is niet welkom in een straal van 10 km rond Schiphol

De Provincie Noord-Holland heeft reeds eerder een ontheffing afgegeven aan de Faunabeheereenheid Noord-Holland voor het verbod op het doden en verstoren van Grauwe Ganzen, Kolganzen, Rietganzen en Brandganzen in een straal van 6 km rond Schiphol.

De ontheffing, die per 1 februari 2008 is ingegaan, betreft een uitbreiding van deze zone tot 10 km voor het doden en verstoren van Grauwe Ganzen. Tegen deze ontheffing is een bezwaarschrift ingediend door de Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland, de Vogelwerkgroep Amsterdam, de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland en Milieufederatie Noord-Holland. De aanleiding voor het bezwaarschrift was een incident in de Hekslootpolder bij Haarlem, waar begin maart circa 70 ganzen zijn geschoten en grootschalige verstoring van weidevogels plaatsvond.

Hoofdpunten van het bezwaarschrift zijn het ontbreken van een analyse van het huidige beleid en de tekortkomingen daarvan, het ontbreken van een onderbouwing van het nu voorgestelde beleid, de onvoldoende aandacht voor preventie, de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd en het bejagen van de Vos, een belangrijke predator van ganzen.

Preventieve maatregelen worden uitvoerig aangegeven in het Alterra-rapport "Hoe het risico van aanvaringen tussen ganzen en vliegtuigen rondom Schiphol geminimaliseerd kan worden". De belangrijkste zijn: direct onderploegen van oogstresten dichtbij Schiphol en juist niet verder weg,

afdekken met netten van bluswaterbassins en andere waterpartijen en het niet bejagen van de Vos, waar dat kan in verband met broedende weidevogels.

De wijze van uitvoering van de maatregelen die in de ontheffing worden toegestaan leidt tot meer vliegbewegingen van vogels dan nu door verstoring van ganzen en ook andere vogelsoorten. Daarnaast is de straal van 10 km veel te grof. Tenslotte wordt erop gewezen dat uit SOVON-onderzoek is gebleken dat noch afschot noch vernietigen van nesten en rapen van eieren leidt tot afname van populaties.

Door de Faunabescherming, die eveneens een bezwaarschrift heeft ingediend, is aan de rechtbank een voorlopige voorziening – een verzoek tot schorsing van de ontheffing hangende de bezwaarprocedure – gevraagd. Dit is op 21 maart 2008 door de rechtbank afgewezen.

Op de hoorzitting van 17 april jl. is het bezwaarschrift behandeld door de Hoor- en Adviescommissie van de Provincie Noord-Holland.

Mijn vermoeden is dat de bezwaarschriften zullen worden verworpen door Gedeputeerde Staten. Lichtpuntjes: (1) de Faunabeheereenheid is verzocht in gebieden waar dat – in verband met weidevogels – kan, de Vossen ongemoeid te laten, (2) er zijn gesprekken gaande met de boeren over de gewaskeuze, (3) de boeren worden wederom dringend verzocht oogstresten meteen na de oogst onder te ploegen, (4) er komen vangacties – die niet onder de ontheffing vallen, (5) vanaf het begin van de broedtijd blijven de geweren in de kast, (6) de provincie bezint zich op planologische en andere lange termijnmaatregelen en (7) er komt een zware landelijke commissie van Verkeer en Waterstaat die zich gaat buigen over de inrichting van luchtvaartterreinen in het algemeen waarbij de ganzenproblematiek uiteraard een belangrijk item is.

Mijn conclusie: het is goed dat we onze tanden hebben laten zien; de bezwaren worden hoogstwaarschijnlijk niet erkend, maar we zetten hierdoor de provincie en de werkgroep Ganzenbeleid Schiphol wel aan tot het intensiever zoeken naar betere maatregelen en uitvoering daarvan.

Evaluatie maaibeleid Bretten

Edial Dekker

FOTO: WILLIAM PRICE

Kleine Karekietnesten worden meer gespaard tijdens het broedseizoen

In het artikel van Annelies de Kleyn in *De Gierzwaluw* van juni 2007 is uitgebreid verslag gedaan van de gesprekken tussen Waternet, stadsdeel Geuzenveld Slotermeer en de Commissie Bescherming van de Vogelwerkgroep Amsterdam met betrekking tot het maaibeleid in de Brettenzone. Doel van deze gesprekken was om een eind te maken aan het maaien van grote stukken riet tijdens de broedtijd, met als gevolg een onnodige vernietiging van vele nesten van onder andere Kleine Karekiet. Twee gesprekken waren nodig om tot heldere afspraken te komen. Een hoofdwatengang, waar relatief weinig Kleine Karekieten broedden, moest per se goed gemaaid worden om doorstroming van het water te kunnen garanderen. Afgesproken werd dat deze watengang rond half april gemaaid zou worden, en de verwachting was dat rond half juli een tweede maaibeurt nodig zou zijn. De overige watergangen binnen de Brettenzone, die van minder eminent belang zijn voor de doorstroming en waar zich veel meer Kleine Karekietnesten bevinden, zouden tijdens het broedseizoen ongemoeid gelaten worden.

Evaluatie

Afgelopen januari vond een evaluatiegesprek plaats. Namens de Vogelwerkgroep verklaarde Teun van Dijk dat Waternet zich in principe goed aan de afspraken gehouden heeft. Het maaien in de hoofdwatengang is weliswaar iets later gebeurd, namelijk de laatste week van april, maar dit leidde niet tot vernietiging van nesten. Teun bracht het verzoek in om af te spreken voortaan uiterlijk vóór de vierde